

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
22.09. 2021

02-02-57S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

academic discipline

Експертиза транспортних пригод		Examination of traffic accidents	
Шифр за ОП	OK 04	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)	
Галузь знань Транспорт	27	Fields of knowledge Transport	
Спеціальність Транспортні технології (за видами)	275	Speciality Transport technologies (by species)	
Спеціалізація Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	275.03	Specialization Transport technologies (on road transport)	
Освітня програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)		Educational Program: Transport technologies (on road transport)	

Силабус навчальної дисципліни «Експертиза транспортних пригод» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою другого рівня вищої освіти за спеціалізацією 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт». Рівне. НУВГП. 2021. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/VWqLBI5>

Розробник силабусу: Тхорук Є.І., к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Силабус схвалений на засіданні кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Протокол № 7 від “06” липня 2021 року

Завідувач кафедри: Кристопчук М.Є., к.т.н., доцент.

Керівник (гарант) ОП: Кристопчук М.Є., к.т.н., завідувач кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ

Протокол № 13 від “09” липня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ: Марчук М.М., к.т.н., професор.

СЗ №-4792 в ЕДО від 20 вересня 2021 року (70-107876950)

© Тхорук Євген

Іванович, 2021

© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</i>
Спеціальність	<i>275 Транспортні технології «за видами»</i>
Спеціалізація	<i>275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік, II семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 години</i>
Самостійна робота:	<i>60 годин</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна / заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	<i>Тхорук Євген Іванович</i> <i>к.т.н., доцент, доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Тхорук Євген Іванович
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2448-4268
Як комунікувати	<i>e-mail: je.i.tkhoruk@nuwm.edu.ua</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Метою навчальної дисципліни є формування системних знань в сфері виконання автотранспортних експертиз, формування умінь аналізу причин дорожньо-транспортних пригод і розробки методик по визначенню причин ДТП в залежності від ситуації..

Основним завданням дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи наукових та професійних знань та навичок проведення експертних досліджень дорожньо-транспортних пригод

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

Перелік компетентностей за ОПП

Спеціальні компетентності:

ФК 09. Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН-05. Забезпечувати безпеку людей і навколишнього середовища під час професійної діяльності та реалізації проєктів у сфері транспортних систем і технологій.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції – 16 год. Практичні – 14 год. Самостійна робота – 60 год

Розподіл кількості
годин, РН

Опис навчальної дисципліни (освітнього
компоненту)

Тема 1. Загально-методичні положення та організаційно-правові питання

лекцій – 2 год.
РН-05

Поняття безпеки руху та його основні проблеми.. Причини і види дорожньо-транспортних пригод. Вплив дорожніх умов на безпеку руху. Правові проблеми, що виникають при дорожньо-транспортних пригодах

Тема 2. Загальні принципи розслідування дорожньо-транспортних пригод.

лекцій – 2 год.
РН-05

Правова характеристика дорожньо-транспортних пригод. Дії учасників слідчо-оперативної групи на місці дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-

	<i>транспортної пригоди. Огляд транспортних засобів. Огляд слідів транспортних засобів. Встановлення учасників ДТП.</i>
Тема 3. Особливості розслідування специфічних дорожньо-транспортних пригод	
<i>лекцій – 2 год. РН-05</i>	<i>Особливості розслідування зіткнення двох та декількох транспортних засобів. Особливості розслідування дорожньо-транспортних пригод з участю автомобілів-тягачів і автопоїздів. Особливості розслідування перекидання транспортних засобів. Особливості розслідування дорожньо-транспортних пригод здійснених в темну пору доби.</i>
Тема 4. Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода, велосипедиста, мотоцикліста	
<i>лекцій – 2 год. практичні – 4 год. РН-05</i>	<i>Причини наїзду автомобіля на пішохода і задачі експертного дослідження. Механізм наїзду на пішохода. Експертне дослідження руху транспортного засобу і пішохода перед наїздом. Експертне дослідження взаємодії транспортного засобу і пішохода при наїзді. Наїзд на велосипедиста або мотоцикліста.</i>
Тема 5. Загальні принципи вирішення питання про технічну можливість запобігання наїзду на пішохода	
<i>лекцій – 2 год. практичні – 4 год. РН-05</i>	<i>Наїзд на пішохода, що рухається в поперечному напрямку. Наїзд на пішохода, що рухається в попутному або зустрічному напрямку. Наїзд на пішохода в умовах обмеженої видимості.</i>
Тема 6. Методика аналізу маневрування автомобіля	
<i>лекцій – 2 год. практичні – 2 год. РН-05</i>	<i>Види маневрування. Розрахунок маневру при аналізі дорожньо-транспортної пригоди</i>
Тема 7. Методика аналізу наїзду на нерухому перешкоду і зіткнення автомобілів	
<i>лекцій – 2 год. практичні – 4 год. РН-05</i>	<i>Основні положення теорії удару. Наїзд на нерухому перешкоду. Види зіткнень автомобілів. Визначення параметрів прямого зіткнення. Визначення параметрів при перехресному зіткненні. Вирішення питання про технічну можливість уникнення зіткнення автомобілів.</i>
Тема 8. Використання новітніх технологій для дослідження обставин ДТП	

<p>лекцій – 2 год. PH-05</p>	<p>Відеореєстратори як джерело отримання інформації про розвиток механізму ДТП. Використання бортового реєстратора даних про події для отримання інформації про параметри руху транспортного засобу під час ДТП. Застосування лазерного сканування при огляді місця ДТП.. Використання прикладних комп'ютерних програм при дослідженні механізму ДТП</p>
<p align="center">Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	
<p><i>Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність та інші.</i></p>	
<p align="center">Форми та методи навчання</p>	
<p>Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються методи навчання шляхом дискусійного обговорення ситуацій з наступним їх аналізом, групова робота, тренінгові ігри «навчаючись-учись», натурні дослідження і спостереження.</p> <p>Передбачено впровадження інформаційно-комп'ютерних і мультимедійних технологій навчання.</p> <p>Для вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі <u>форми навчання</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для засвоєння теоретичного матеріалу передбачено лекції з їх технічним супроводом; - для закріплення теоретичного матеріалу, набуття практичних навиків щодо виконання досліджень з моделювання транспортних потоків передбачено практичні роботи із застосуванням сучасного програмного забезпечення і комп'ютерної техніки; - для самостійного набуття і закріплення знань передбачених відповідними темами силабусу передбачено самостійну роботу здобувача освіти; - для отримання відповіді на конкретні запитання, пояснення певних теоретичних положень, практичного застосування передбачено консультації; - для доопрацювання, поглиблення знань, виконання самостійної і наукової роботи передбачено клас Центру сталих транспортних технологій при кафедрі транспортних технологій і технічного сервісу; - для збору інформації стосовно натурних досліджень транспортних потоків передбачено виїзні спостереження. 	
<p align="center">Порядок та критерії оцінювання</p>	

Рівень освоєння здобувачами освіти матеріалу навчальної дисципліни оцінюється модульними контролями і виконанням практичних робіт.

Розподіл балів наступний (визначається [Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень](#)):

- 50 балів – виконання практичних робіт;
- 10 балів – виконання самостійної роботи;
- 20 балів – поточний модульний контроль МК1;
- 20 балів – поточний модульний контроль МК2.

Усього 100 балів.

Модульний контроль включає тестові завдання трьох рівнів складності: достатній (вимагає знання і розуміння основних положень навчального матеріалу) – питання з однією правильною відповіддю з п'яти запропонованих; вище достатнього рівня складності (передбачає повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення завдань) – питання з двома правильними відповідями з п'яти запропонованих; та високий рівень складності (передбачає глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент вільно орієнтується, володіє понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження) – практична задача.

Розподіл кількості питань модульного контролю наступний:

- кількість завдань достатнього рівня складності – 20 (оцінка одного завдання 0,7 балів);
- кількість завдань вище достатнього рівня складності – 4 (оцінка одного завдання 1,0 балів);
- кількість завдань високого рівня складності – 1 (оцінка одного завдання 2,0 балів).

Загальний час на виконання – 40 хв.

Контроль самостійної роботи проводиться на основі виконаних завдань.

Оцінювання результатів самостійної роботи студентів проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання, задачі, індивідуальні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить

окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Оцінювання результатів практичної роботи передбачає власне її виконання (виконання завдань теми заняття; оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи) та наступним їх захистом.

Передбачено зарахування додаткових балів за виконання і висвітлення науково-прикладних досліджень, наданні конкретних пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів за всіма видами робіт не може перевищувати 100 балів.

У випадку незгоди отриманої кількості балів можливе подання [апеляційної скарги](#) з обов'язковим поясненням мотиву незгоди.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач освіти, за бажанням, може поєднати навчання і виконання науково-прикладних досліджень з навчальної дисципліни або професійним спрямування випускової кафедри.

Результати досліджень оприлюднюються на конференціях, симпозиумах, круглих столах, конкурсах наукових робіт, як правило, у вигляді публікацій, наприклад у «[Студентському віснику НУВГП](#)».

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у заходах.

Інформаційні ресурси

Основна література:

1. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП.: підручник для вищих навчальних закладів/ А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець. – Х.: ХНАДУ, 2012. – 320 с.

2. Автотранспортна експертиза: підручник/ В.К. Доля, Ю.О. Давідіч, А.І. Лозовий та ін.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 422 с.

3. Решетніков Є.Б. Експертне дослідження наїзду на пішохода: навчальний посібник/ Є.Б. Решетніков. – Х.: ХДАДТУ, 1999. – 89 с.

4. Иларионов В.А. Экспертиза дорожно-транспортных происшествий: учебник для вузов/ В.А. Иларионов. – М.: Транспорт, 1989. – 255 с.: ил.

5. Кристи Н.Н. Методические рекомендации по производству автотехнической экспертизы/ Н.Н. Кристи. – М.: ЦНИИСЭ, 1971.- 124с.

Додаткова література:

6. Судебная автотехническая экспертиза. В 2 ч./ под научн. руков. В.А. Иларионова. – Ч. 2. – М.: Министерство юстиции СССР,

1980. – 490 с.

7. Галаса П. В. *Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод*/ П.В. Галаса, В.Б. Кисильов, А.С. Куйбіда та ін.. – К., 1995. – 192 с.

8. Балакин В. Д. *Експертиза дорожньо-транспортних проишествий: учебное пособие*/ В.Д. Балакин. – 2-е изд., перераб. и доп. – Омск: СиБАДИ, 2010. – 136 с.

9. *Методичні вказівки 02-02-84 до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Автотехнічна експертиза» для студентів спеціальності 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» денної і заочної форм навчання.* / Є.І. Тхорук, О.Г. Кірічок. – Рівне: НУВГП, 2017. – 58 с. Режим доступу: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/>

Інформаційні ресурси:

10. *Державна служба статистики України*/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

11. *Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського* / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

12. *Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6)*/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>

Дедлайни та перескладання

У випадку пропуску практичного заняття без поважної причини здобувачу освіти необхідно самостійно її виконати і захистити.

Не передбачено перескладання поточних модульних контролів. Повідомлення щодо здачі (доздачі) модульних контролів оприлюднюється на головній сторінці навчальної платформи НУВГП, а також навчальної дисципліни.

Мінімальною успішною умовою складання екзамену – отримання поточних 60 балів.

Ліквідація академічної заборгованості в НУВГП визначається Порядком ліквідації академічних заборгованостей.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті.

Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на Центр неформальної освіти.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно опанувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем) і наступним їх зарахуванням, використовуючи загальнознані освітні платформи (наприклад Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn).

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Передбачено залучення фахівців з ТзОВ ГФ «Камазтранссервіс»

(філія кафедри транспортних технологій і технічного сервісу), Командитне товариство «Рівне-ПАС» до викладання і надання практичних рекомендацій.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності студентами реалізовується шляхом особистого самостійного виконання практичних завдань, модульних і підсумкових контролів, виконання самостійної роботи, дотриманням авторського права, достовірності виконаних досліджень.

Пропагування принципів академічної доброчесності в НУВГП передбачається відповідними документами, зокрема [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, Кодексом честі студента](#).

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти (практичних) є обов'язковими. Можливе поєднання змішаного онлайн формату.

Консультації з навчальної дисципліни відбувається згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через Google Meet).

Вітається використання технічних засобів навчання (ноутбуки, планшети).

Оновлення

За необхідності зміст силабусу оновлюється для урахування змін транспортної галузі, законодавства, наукових досягнень, рекомендацій від роботодавців та представників бізнесу.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення силабусу шляхом надання пропозицій гаранту ОП (або викладачу навчальної дисципліни) в бажанні оволодінні конкретними практиками, або надавати негативний відзив через опитування ([анкетування](#)).

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Передбачено визнання (зарахування) результатів навчальної дисципліни або окремих її тем, набутих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО (вітчизняних та іноземних) згідно з [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП](#) та [Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП](#), або інших угод про співпрацю.

Лектор

Тхорук Є.І., к.т.н., доцент